

4. ÅRGANG NR. 3 OKTOBER 1996

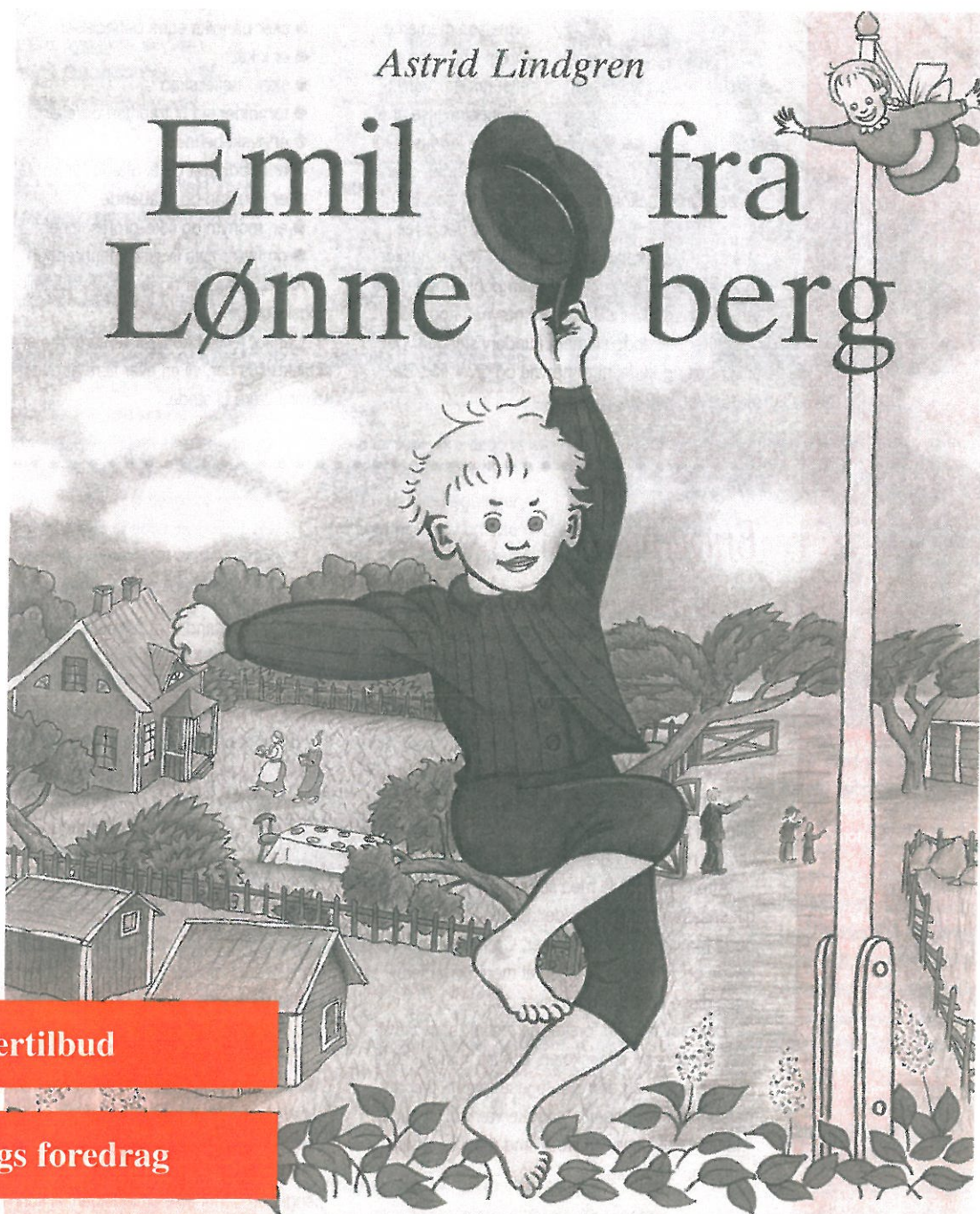
NICOLAI

KULTUR AKTIVITET FOLKEOPLYSNING

Astrid Lindgren

Emil fra Lønneberg

Teatertilbud

2 slags foredrag

Folkeoplysningshuset

Gellerupscenen

NICOLAI

AftenskoleKlubbens blad

Udgives af:

Frit Oplysningsforbunds
medlemsforening
Guldsmedgade 25,
Postboks 159
8100 Århus C.
Tlf. 86 12 60 00

Ansvarshavende redaktør:

Sonja Christensen

Redaktion:

Sonja Christensen
Henrik Gram
Inge Madsen
Torben Dreier
Mie Skeldrup

Forsidefoto:

Plakaten fra "Emil fra Lønneberg"

Oplag:

9.000

Layout og tryk:

DataGraf Auning AS
Norgaardsvej 3, 8963 Auning

NICOLAI

udkommer 4 gange om året. Bladet postbesørges til FO's kursusdeltagere samt lægges frem på biblioteker og offentlige kontorer.

AftenskoleKlubben:

AftenskoleKlubbens formål er at udbrede folkeoplysning inden for almene, økonomiske, politiske, sociale og kulturelle emner, samt at arbejde for de idealer som De Forenede Nationer står for. Samt at sikre medlemmernes indflydelse på FO's virke.

Ved tilmelding til et af FO's kurser bliver man medlem af FO's medlemsforening for 10 kr., som overføres fra tilmeldingsgebyret.

Folkekultur?

Torben Dreier, skoleleder

offentlige kroner til den slags "pjat". Nogle husker måske endnu Ekstra Bladets kampagne med dette tema i foråret. Meget sjældent nævnes noget om det folkeoplysende element i undervisningen. Det er for tørt og kedeligt at nævne og giver ikke de store overskrifter.

Når aftenskoler og folkeoplysning i almindelighed omtales i medierne er det ofte med en eller anden "vanvittig" beskrivelse af et konkret kursus, hvor man forarges over, at det er dog for galt, at der gives

Dorthe Skot-Hansen definerer i en undersøgelse fra 1984 folkekultur sådan:

- er udsprunget af folk selv
- sker på folks egne betingelser
- er lokal
- sker i fællesskab
- forholder sig til tradition og/eller
- er nyskabende
- er udadrettet og til glæde for andre
- er spontan og skabende
- er anonym og ikke-professionel
- omfatter hele livssammenhængen

Alt dette passer også præcist på folkeoplysningsbegrebet i Danmark.

Uanset hvilket konkret tema/emne et aftenskolekursus har, vil en eller flere af ovenstående stikord være til stede.

Brugerpanel

I NICOLAI NR. 2 fra foråret inviterede vi Nicolais læsere til at melde sig som deltagere i et brugerpanel - en såkaldt forbrugeraften for folk, der har noget på hjertet om FO's aftenskole nu og i de kommende år.

Denne forbrugeraften blev afholdt den 22. maj, og på trods af forårets overgang til sommer var der alligevel en lille gruppe, der var mødt op. Herudover var der repræsentanter fra FO og FO's bestyrelse.

Aftenen startede med lidt godt at spise og så gik snakken ellers. Paneldeltagerne havde mange gode forslag og kommentarer. Og folkene fra FO havde også mange spørgsmål med hjemmefra - og også disse kom der gode svar på.

Der blev talt om forskellige emner, som man kunne tage op i aftenskolen, lige fra kursus i "det danske sprog og den nye tegnsætning", "kendte personers erindringer", "snedkerværktøj" over til "gør det selv" over en week-end med flere håndværksmæssige fag.

DET SKAL VÆRE DYGTIGE UNDERVISERE

Paneldeltagerne lagde vægt på vigtigheden af, at aftenskolen har fagligt dygtige undervisere, som

samtidig er i stand til at formidle deres budskab.

Når talen faldt på selve kursusprogrammet, fandt deltagerne, at det er væsentligt, at der ud for de enkelte fag fremgår, om man skal medbringe noget til første mødegang, f.eks. ved maling, at man skal have "pensler og tomme syltetøjsglas" med. Paneldeltagerne mente også, at det er vigtigt, at der i programmet står, om man skal beregne udgifter til materialer.

FO's medlemsblad Nicolai fik også et par ord med på vejen. Et par af deltagerne mente ikke, at de fik bladet, men da de blev spurgt om de havde set "Dyrene fra Hakkebakkeskoven" sidste efterår - ja, så kunne de godt huske bladet. Man var enige om, at bladet gerne må få et mere friskt udseende.

Inden man fik set sig om blev klokken mange. Alle de forskellige synspunkter var løbende blevet skrevet ned. Af tilkendegivelserne var der noget, som FO umiddelbart vil kunne ændre.

Der var også ting, hvor ændringerne koster tid og penge, og derfor ikke umiddelbart vil kunne ændres, men alle emnerne vil løbende blive taget op igen.

Denne aften var en succes og derfor vil Frit Oplysningsforbund gentage en sådan aften i 1997.

Fra klasseværelser til kontorlokaler - og klasseværelser igen!

Det er en flot bygning, der er i gadebilledet i Guldsmedgade 25 - og bygningen har stadig ånd.

Huset i Guldsmedgade 25 har sin helt egen spændende historie. Det er arkitekt V. Ahlmann, der byggede ejendommen i 1894 for den daværende skolebestyrer K. Haagerup ved Århus Katedralskoles forberedelsesskole, som dengang kun bestod af drenge.

I 1926 blev bygningen overtaget af Forældrekrædsen for at skolen kunne blive til en Mellem- og Realskole og i 1930 fik skolen dimissionsret til både Mellem- og Realskole.

I 1928 gennemgik skolen en stor ombygning og udvidet blev den også. Herefter var der 10 klasseværelser - og dengang gik man også op i betydningen af solens positive virkning, idet det blev pointeret, at de 10 klasseværelser enten havde solskin om formiddagen eller om eftermiddagen. Endvidere havde ombygningen medført et stort "Naturfagslokale", en ny og moderne "Gymnastiksal med moderne redskaber".

Det må have været dejligt for eleverne, for der blev også indlagt centralvarme.....

Nogle år efter blev skolen en forældreskole og i 1932 var der knap 300 elever, hertil kom lærer- og lærerinder.

I 1935 flyttede skolen til Marselis Boulevard, og Guldsmedgade blev lejet ud til Århus Akademi, der boede her til 1942, (hvor de flyttede til Thunøgade og var der til 1967. I dag bor de på Gøteborg Alle 2).

Da Århus Akademi rykkede ud kom Århus folkemusikskole/Jydsk Musik Akademi ind i

huset (indtil 1984, de bor idag på Vester Alle) og de fik i 1943 den berømte kunstner Eiler Krag til at udsmykke væggene i huset med store malerier. 4 af disse malerier er her endnu i velbevaret stand. Motiverne har næsten alle tilknytning til sang og musik, bl.a.: Fire gård-sangere, Landsbydeggen underviser en skoleklasse i sang.

Eiler Krag er i dag mest kendt for sine sort/hvide bladtegninger, for som han selv udtalte en gang: "jeg slog mig på tegneriet, fordi jeg ikke

forstod mig på farver". Alligevel er de malerier, han lavede både her i Guldsmedgade og på Århus Rådhus af høj kunstnerisk og farvemæssig kvalitet.

Guldsmedgade 25 er i tre etager

I gadeplan er vores nye kursusbutik. Her kan man tilmelde sig alle de forskellige kurser, foredrag, daghøjskoler, ældreforedrag, arrangementer, osv. der udbydes af Frit

Skulle nogen have lyst til at se malerierne er man meget velkommen.

Oplysningsforbund.

På 1. sal holder Frit Oplysningsforbunds administration til sammen med personalet i Århus Specialundervisningsskole.

På 2. sal finder man Den Fri Ungdomsuddannelse, FO's udviklingssekretariat samt mødelokale.

Fra klasseværelser til undervisningslokaler

Såvel på 2. som 3. sal er der undervisningslokaler, som projekter og daghøjskolen "Gimle" bruger - og så er Guldsmedgade 25 "næsten" tilbage til sin oprindelse - nemlig som et undervisningssted.

Igen et spændende tilbud til Nicolai's læsere:

Tag børnene med og lad dem møde "Emil fra Lønneberg"

Forestilling for børn i alle aldre på Gellerupscenen, lørdag den 16. november 1996 kl. 16.00.

I efteråret 1995 havde FO succes med tilbud til Nicolai's læsere om "Dyrene i Hakkebakkeskoven". Denne succes vil vi gerne følge op, så derfor tilbydes en anden af de store børneklassikere, nemlig "Emil fra Lønneberg", der opføres på Gellerupscenen i Brabrand.

Af Astrid Lindgren

Emil er en sød lille dreng med lyst hår og store blå øjne - det siger hans mor i hvert fald.

De fleste andre i Lønneberg synes, at Emil er en skarnsknægt, der finder på skarnstreger

dagen lang. Det er nu ikke helt sandt, men Emil kommer altid galt afsted, og så må hans far lukke ham inde på værkstedet. Det har Emil nu ikke så meget imod, han snitter bare en ny træmand - en for hver skarnsstreg han har lavet, og Emil har utrolig mange træmænd.

Emil har det godt, når han har sin lue, sin bøsse og sin bedste ven Alfred, og når så lige hans far kunne lade ham være i fred.

Mød Emil, hans far og mor, hans lillesøster Ida, Alfred, Line og alle de andre på Gellerupscenen.

Mens disse linier læses har prøverne på Gellerupscenen til "Emil fra Lønneberg" været i gang længe. De 2, der skal spille "Emil" hed-

der henholdsvis Emil J. Jensen og Thomas Fogt Jensen. De er ved at føle sig hjemme - og bliver frakkere og frakkere, så de er rigtigt valgt til rollen.

Instruktør: Pia Hessner
Kapelmester: Søren Graversen

"Emil fra Lønneberg" spilles i perioden 26. oktober til 15. december.

FO har sikret sig et antal billetter, så flere af FO's kursister med børn har mulighed for at få en dejlig oplevelse. (Kun for børn ifølge med en voksen). Efter forestillingen er der mulighed for at møde Emil og alle de andre fra Lønneberg!
se servicesiden

NYT HOS FO:

Foredrag for ældre

- hver mandag kl. 15.00 i

Grundtvigssalen i Guldsmøgade!

Frit Oplysningsforbund har lavet en ny foredragsrække, der henvender sig til alle ældre mennesker.

Årsagen hertil er, at en del mennesker har givet udtryk for, at det ville være rart at gå til foredrag - også selv om man ikke har sin gang på de forskellige lokalcentre, der findes rundt omkring.

FO har lavet et program, der starter med det første foredrag mandag, den 21. oktober og løber helt til sommerferien 1997.

Der er mange forskellige foredrag. Lige fra "latteren som helbreder", eller tag på "gæstebesøg i Rusland, eller i Paris" til "min barndom på et børnehjem". I december er julens sange & viser på programmet.

FO har spurgt en af foredragsholderne, Bent Abildgård Kirkeby hvordan sådan et foredrag foregår. "Det er typisk delt op i 2 omgange. Først med ca. tre kvarters foredrag, så en pause med kaffe og kage, hvor man snakker med de øvrige og så genoptages foredraget igen."

Bent Abildgård Kirkeby holder bl.a. foredrag i "Latteren som helbreder". På spørgsmålet om, hvorfor der kommer så mange til hans foredrag, svarede han: "jeg tror det har noget med foredragstitlen at gøre". Folk vil gerne have noget underholdende, noget morsomt.

Nu er det ikke sådan, at Bent Abildgård Kirkeby kun fortæller historier og vitser ud i en køre, så man er helt ødelagt af grin. Nej, han har læst og undersøgt, hvad er det vi griner af, hvorfor griner vi. Og blandt hans konklusioner er, at vi griner af forskellige ting, bl.a. afhængig om man er M eller K, hvilke sociale kredse man tilhører, hvilken uddannelse man har, hvilken nationalitet man er.

Han konkluderer også, at hovedårsagen til, at man griner er "problemstillingen." Det kan være problemstilling den enkelte har, men det kan også være et samfundsproblem. F.eks.

kan vi godt grine eller trække på smilebåndet af en af Niels Hausgårds sangtekster, fordi vi kan "se os selv i den rolle han gør grin med". I 50'erne var det berømt at lave grin med "Svingermor". Det sker ikke i dag siger Bent Abildgård Kirkeby, for samfundet i dag er anderledes end dengang, hvor unge mennesker boede i længere tid hjemme, endda også efter de var gift, indtil de fik egen lejlighed.

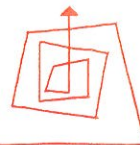
Bent Abildgård Kirkeby fortæller videre, at latter også er godt rent fysisk, idet en hjertelig latter styrker immunforsvaret. Han siger også, at der ikke er ret langt fra latter til gråd! Det er 2 sider af samme sag. Ved latter vender mundvigene opad og ved gråd vender de nedadog så begynder han ellers på en større udredning.

Bent Abildgård Kirkeby kan fortsætte i det uendelige. Han kommer ind på humoren ved Charles Chaplin, Dirch Passer - og hvad er det, der rent faktisk sker i Olsen-banden filmene.

Jovist, efter sådant et lille interview med foredragsholderen, har man følelsen af, at *det foredrag skal man bare høre!*

se servicesiden

Folkeoplysningshuset i Havnegade

En af folkeoplysningens foregangsmænd Jørgen Banke, holdt i 1910 et foredrag, hvor han bl.a. sagde følgende:

"Engang i Tiden skal man i hver eneste Købstad rejse et Hus for Folkets Almennuddannelse. I dette Hus finder man Gymnastiksal, Bade- og Sløjdværelser, Husgernings- og Håndgerningslokaler, alt indrettet med små Hjem for Øje. Der vil findes Skolelokaler og Foredragssale baade for Daghøjskolen og Aftenskolen. Der vil findes hyggelige Læseværelser og et prægtigt Bibliotek og først og fremmest en begejstret Stab af dygtige Lærerkæfter, der vil ofre sig for Folkeoplysningsarbejdet. Hver dag vil Menneskestrømmen glide frit ud og ind i dette Hjem, og for hver Dag vil der fiskes flere og flere Kulturmennesker op af Folkets Dyb".

Et åbent hus, et værested, et aktivitetscenter er nogle af de ord, man i dag vil bruge til et sådant "hjem". Og sådant et "hjem" har FO etableret lige i centrum af Århus, tæt ved busser og tog, tæt ved store og små teatre, tæt ved andre aktivitetscentre og kulturtilbud, nemlig i HAVNEGADE 6, Århus.

I dette moderne hus er Gymnastiksal = bevægelseslokale, Sløjdsal og Haandgerningslokale = værksted, Husgerningslokale = køkken, Læseværelse = cafe. Et egentligt bibliotek er der ikke, men der er ikke langt til Hovedbiblioteket, og Fremtidbiblioteket ligger lige om hjørnet.

Folkeoplysningshuset er et undervisnings- og aktivitetssted, hvor der er åbent hver dag fra kl. 15 til kl. 18.

Aftenskolernes tilbud er overvejende tilpasset traditionelle arbejdstider og ligger efter aftensmaden. Med tiden er der kommet meget mere fleksibilitet i folks arbejdstider, og derfor er det en oplagt mulighed for bl.a. disse mennesker at benytte sig af Folkeoplysningshusets mangeartede tilbud. En anden gruppe mennesker, der også kan få gavn af at gå på aftenskole om eftermiddagen, er voksne sammen med små børn.

Folkeoplysningshuset i Havnegade be-

står af faste, tilbagevendende aktiviteter alle ugens 5 hverdage. Herudover er der en masse forskellige andre tilbud - både hverdage, og i week-enderne.

Folkeoplysningshuset har den fordel, at der kan skabes en form for fælles miljø, der

nævnt også en masse forskellige andre tilbud. F. eks.: FORTÆLLING FOR BØRN, FOREDRAG OM FOREBYGGELSE AF SKADER, SKUESPILLER - ER DET DIG?, MAD FRA FREMMEDE KULTURER, VICTORIANSK STOFFPYNT, HVERDAGSMASSAGE I WEEK-

indbyder til socialt samvær i bl.a. cafeen, hvor man kan sætte sig og snakke før eller efter undervisningen.

En anden fordel ved Folkeoplysningshuset er, at man er fri for at binde sig til lange forløb, hvor man traditionelt starter i september og fortsætter til jul eller helt til påske.

MAN KAN TAGE EN TIME AD GANGEN.....

De tilbagevendende aktiviteter rummer

3 typer tilbud:

**BEVÆGELSE FOR VOKSNE
HVER MANDAG OG ONSDAG**

**BEVÆGELSE FOR VOKSNE OG BØRN
HVER TIRSDAG OG TORSDAG**

**COMPUTERVÆRKSTED,
ALLE HVERDAGE**

Uanset hvad man har lyst til at gå til, foregår det på den måde, at man melder sig til en time ad gangen. Enten kl. 15, kl. 16, eller kl. 17.

- Og får man lyst til at gå 2 timer om mandagen og 1 time om onsdagen, kan man bare gøre det.

Udover de faste tilbud, er der som tidligere

ENDEN, JULESTUE, JULEFORTÆLLING FOR BØRN, VISESANG og meget, meget mere. - og det foregår i tidsrummet kl. 15-18 på hverdage, bortset fra week-enderne, hvor der også er tilbud om formiddagen.

PRISEN ER KUN 10 KR. PR. LEKTION - OG VÆLGER DU FLERE LEKTIONER KAN DU FÅ RABAT. F.eks. kan du vælge 12 forskellige lektioner og kun betale for 10.

FINDES DER ET KURSUSPROGRAM?

- Ja, der er lavet et program for hele efteråret i år og det løber helt frem til sommeren 1997. Du er velkommen til at kontakte FO på tlf. 8612 6000 og få tilsendt programmet.

HVORDAN MELDER MAN SIG TIL?

- Det er nemt! Du henvender dig ganske enkelt i FO's kursusbutik, der ligger i Guldsmedgade 25. Butikken har åbent dagligt fra kl. 10-16.

Du kan også sende check eller bruge girokort.

se servicesiden

GALLERI GIMLE

- helt nyt tiltag i FO

En gruppe af Frit Oplysningsforbunds projektledere har etableret et galleri i FO's lokaler i Badstuegade 9, på første sal.

Den første udstilling fandt sted i september med den franske maler MANU RICH og var en god succes.

Som kursist hos FO og som Nicolais læser inviteres du til fernisering på den næste udstilling med den tyske maler ERIKA TJERILD, som udstiller hele oktober måned.

Ferniseringen finder sted FREDAG, DEN

Collage af Erika Tjerild

11. OKTOBER 1996 KL. 15-19, i lokalerne i Badstuegade 9.

HVAD BETYDER GIMLE?

Galleriet har hentet sit navn i den nordiske mytologi og er en del af FO's daghøjskole GIMLE.

GIMLE - den gyldne hal i Valhalla, hvor de skyldfri samles efter ragnarok til evig fryd og glæde og mjød i strømme. I vores terminologi bliver det til det gode GALLERI GIMLE i Badstuegade, hvor etnisk kunst udstilles til øjets fryd og glæde uden mjød i strømme.

HVEM UDS stiller?

Som den opmærksomme læser vil have bemærket, så er de to første udstillere oprin-

deligt fra den store verden - Frankrig og Tyskland og repræsenterer derved Galleriets linie - om at vise billeder og kunst fra udenlandske kunstnere, som bor her i landet.

Men også danskere, som har søgt deres inspiration i det fremmede får mulighed for at udstille deres kunst. Den tredje gruppe af udstillere bliver de kreative kursister, som viser resultatet af et projekt frem.

Kunstværkerne bruges i undervisningen til planlagt inspiration både i ord og billeder. Så værkerne bliver set og diskuteret intenst af mange mennesker. Hovedudstillingsstedet bliver Badstuegade 9, men da GALLERI GIMLE er i tæt samarbejde med FO, som har lokaler mange steder i byen, ja, så vil der også ofte være udstillinger andre steder.

GALLERI GIMLE er et non-profit foretagende og alt salg (bortset fra porto og den slags) tilfalder den enkelte kunstner.

Med tiden håber vi, at galleriet bliver et kulturelt kraftcenter, som kan tage initiativer i mange retninger.

Hvis du har lyst til at besøge de skiftende udstillinger er du velkommen mellem kl. 9-14 på hverdage og efter aftale. Grupper er velkomne til at træffe aftale om særlige rundvisninger. Flere oplysninger på telefon 8618-5542.

KUNSTFORENINGEN GALLERI GIMLE

I tilknytning til Galleri Gimle er der oprettet en kunstforening, som man kan blive medlem af.

Medlemskontingentet, der er 35 kr. pr. måned, bliver brugt til at købe kunst til fordeling blandt medlemmerne - en lille del anvendes dog til administration.

NOGET FOR ENHVER SMAG - UNDTAGEN DEN DÅRLIGE

Kunstforeningens bestyrelse køber løbende kunst fra de skiftende udstillinger og andre steder. Der forsøges etableret så stor en bredde i indkøbene som muligt - uden at slække på kvaliteten. Noget for enhver smag - undtagen den dårlige.

De indkøbte kunstværker fordeles blandt medlemmerne ved lodtrækning på den årlige generalforsamling. Meld dig derfor ind nu!

Du kan få flere oplysninger på tlf. 8612 5542. Hvis du indsender en frankeret svarkuvert (8,75 kr.) til GALLERI GIMLE, Badstuegade 9, 1.sal, 8000 Århus C, vil du modtage et eksemplar af vedtægterne og Galleriets øvrige materiale.

ERIKA TJERILD

INDEFRA

GALLERI GIMLEs næste udstiller kommer fra Tyskland. Hun er født i Baden-Baden for 56 år siden og har boet i Danmark i de sidste 33 år.

Erika Tjerilds billedunivers rummer alle stilarter og formater. Materialerne spænder fra akvarellen over collagen til oliemaleriet.

Fælles for hendes billeder er den manglende vilde konstruktion - hendes udtryk kommer indefra og er bygget på følelser. Vrede, glæde og sorg.

Erika Tjerilds kunstneriske karriere er begyndt sent, men billederne afspejler fint et menneske, som søger udviklingen og forandringen.

Tjerilds udstilling i GALLERI GIMLE er hendes første soloudstilling. Hun har tidligere deltaget i gruppeudstillinger, bl.a. i Galleri ved Kirken i Århus.

Udstillingen er åben fra 1. oktober 1996.

Kunstforeningens bestyrelse modtager meget gerne dine forslag til udstillere, arrangementer og aktiviteter.

FOREDRAG OG REJSER

Vi forestiller os, at kunstforeningen blandt andet kan arrangere foredragsrækker og kunstrejser (både nær og fjern) for foreningens medlemmer.

Vi håber at høre fra dig.

På GALLERI GIMLES vegne
Lars Thur

Æblepickles

Spændende opskrift fra "Emmerys"

1 l vand, 1 l sukker, 2 stærke chilipebre, 1/2 l lagereddike, 1 stang kanel, der knuses groft, 3 spsk carry.

Kog lagen i 15 minutter med alle ingredienserne. Herefter puttes æbler (efter behov) skåret i både eller halve i og koger i 15 minutter. Husk evt. atamon i glassene.

K O N K U R R E N C E

Gæt årstal og deltag i lodtrækningen om nogle skønne flasker vin fra GRUBERTS VINHANDEL, GULDSMEDGADE 24, ÅRHUS

I hvilke årstal blev følgende kendte danske personer født og i hvilke årstal døde de?

1. H.C.Andersen født år: _____ død år: _____
2. N.F.S.Grundtvig født år: _____ død år: _____
3. P.S.Krøyer født år: _____ død år: _____

Navn _____ tlf. _____

Adr. _____

Postnr. _____ By _____

Sendes til Frit Oplysningsforbund, Guldsmedgade 25, 8100 Århus C. Senest d. 1/11 '96

Tænk bare!

I 1988 brugte kommunerne 3,7 milliarder kr. på at rense spildevand. Det svarer til præcis halvdelen af kommunernes miljøafgifter. Alligevel plages havet omkring Danmark af algeopblomstring med efterfølgende iltvind og fiskedød, som skyldes dårligt rensset spildevand.

Længe leve jorden - men hvordan? - 6 grønne foredrag

Vores tidsregning fylder snart meget rundt, nemlig 2000 år. Så får vi lejlighed til at ønske længe leve jorden!, men der er nok også nogen, der straks vil spørge men hvordan?

Hvad med CO2 i atmosfæren? Sprøjterester i vandet? Vækstfremmere i dyrene? Kunstgødning i urtehaven? Tilsætningsstoffer i maden? Forbrug og genbrug i husholdningen?

Ja, hvordan? Det spørgsmål sætter Frit Oplysningsforbund under debat i samarbejde med Grønne Familier i Århus Amt.

Fem synvinkler

Det er Lars Bo Jensen, der anlægger den store synsvinkel med overskriften: Hvad skal der ske i det 21. århundrede? Han siger: *Vor tidsregning går snart igang med det 21. århundrede. I den anledning har FN sat en dagsorden for det nye århundrede - Agenda 21. Spørgsmålet lyder nu: Længe leve jorden - men hvordan? Det handler om bæredygtighed, balancen mellem at yde og nyde, magt og afmagt, livskvalitet, demokrati og økologi.*

Vi fristes til at spørge, om hvad der virker bedst, demokratiet eller den politiske forbruger. Hun/han er skyld i, at det næsten er umuligt at opdrive et buræg. Det hjælper ikke, at æggene bliver til kyllinger i stedet, for så har de nok salmonella. Paul Holmbeck tror meget på den politiske forbrugers magt, især

hvis der bliver et samarbejde. *Jeg tror, de politiske forbrugere kan udvide deres indflydelse gennem f.eks. forbruger-producent samarbejde, og staten kan også styrke forbrugerindflydelsen gennem lovgivningen,* siger han. Men vi kan jo se, at både demokratiet og det politiske forbrug kan spille fallit over for tekniske og forretningsmæssige problemer. Vi tænker her på, at Århus Kommune netop har måttet opgive sit storstilede forsøg med affaldssortering. *Byrådet synes, det var en god idé, og borgerne i forsøgsområdet sorterede samvittighedsfuldt, men skraldevognene virkede ikke. Hvad gør man så?* Det har vi ikke Rådmand Hans Schøitts svar på nu, men mød selv op og hør, hvad han siger, når han kommer til februar.

Økologi: Mulighed eller utopi

Nu bliver snakken meget konkret, for nu drejer det sig om husholdningen og haven derhjemme. Er det overhovedet muligt - økonomisk og praktisk - at være økologisk i køkkenet. Hvad med varerne. Hvad skal der til, for at de kan få det statskontrollerede mærke. Hvordan er holdbarheden? Er det nemt eller svært? Mulighed eller utopi? Hanne Olsen har været med til mange omlægninger til økologiske køkkener, så helt utopisk er det altså ikke.

Det bekræfter Susanne Mørk-Jensen. Hun tager udgangspunkt i haven, hvor ihvertfald nogle af de økologiske fødevarer kommer fra. *Vi kan godt blive ukrudtet kvit uden gift eller*

dårlig ryg. Man kan også undgå orm i gulerødderne uden gift, og man kan bruge grøngødningsplanter i stedet for kunstgødning. En dejlig sidegevinst er, at man kan få flere fugle i haven, siger hun. Og hun vil bevise det, når hun skal fortælle os om efterårshaven og til foråret tager os med ud i en stor økologisk have.

Se sevicesiden

Susanne Mørk-Jensen er agronom og har siden 1991 arbejdet som økologisk konsulent i Den økologiske Have i Odder.

Lars Bo Jensen er cand.mag. med journalistisk tillægsuddannelse. Han var projektleder for miljøkampagnen Vor Fælles Fremtid 1990-93 og er nu Agenda 21 koordinator i Århus Amts Natur- og Miljøkontor.

Hanne Olsen arbejder ved Skolen for økologisk afsætning som storkøkkenskonsulent og har selv arbejdet med økologiske produkter.

Paul Holmbeck er ansat som analysemedarbejder hos Landsforeningen Økologisk Jordbrug, der er en sammenslutning af økologiske landmænd og forbrugere stiftet i 1981

Hans Schøitt repræsenterer partiet Venstre i Århus Byråd og har været Rådmand for Magistratens 2. afd. siden 1993. Han er partiets kandidat til borgmesterposten.

Servicesiden

På SERVICESIDEN lister vi de aktiviteter op, som vi mener kunne interessere vore læsere. Det drejer sig om aktiviteter, der giver deltagerne fra forskellige hold mulighed for at prøve noget nyt og møde andre mennesker.

ANNONCE

Frit Oplysningsforbund tilbyder følgende:

Forestillingen "Emil fra Lønneberg"

Den 16. nov. kl. 16.00 på Gellerupscenen.

Fra og med mandag, den 21. oktober 1996 kl. 10.00 kan billetter købes i FO's kursusbutik. Prisen er 50 kr. for voksne og 25 kr. for børn.

FOLKEOPLYSNINGSHUSET

- faste eftermiddags tilbud:

Bevægelse for voksne

hver mandag/onsdag

Bev. for børn og voksne

hver tirsdag/torsdag

Computerværksted alle hverdage

- forskelligt:

22/10 **Kalligrafi med kinesiske tegn**

23/10 **Fortælling for børn 4-8 år**

24/10 **Mad fra forskellige kulturer**

26/10 **Hverdagsmassage i week-enden**

27/10 **Hverdagsmassage i week-enden**

29/10 **90'ernes børneopdragelse**

29/10 **Forældre/barn massage, børn min. 6 år**

30/10 **Fortælling for voksne.**

5/11 **Visesang**

6/11 **Skuespiller - er det dig?**

7/11 **Mad fra fremmede kulturer**

9/11 **Lege og småspil for børn og voksne**

12/11 **Origami**

14/11 **Kalligrafi med kinesiske tegn**

16/11 **Bevæg dig i week-enden**

18/11 **Forebyggelse af skader**

19/11 **90'ernes børneopdragelse**

19/11 **Forældre/barn massage, børn min. 6 år**

SE FLERE TILBUD I NÆSTE NR. AF NICOLAI ELLER REKVIRER FOLKEOPLYSNINGSHUSET'S PROGRAM

FOREDRAG FOR ÆLDRE

Latteren som helbreder

Bent Abildgård Kirkeby tager os med på en rundrejse i humorens verden, med fokus på hvor humoren forløser.

Hold nr. 6900. Dato 21.10.1996 kl. 15.00

På gæstebesøg i Rusland

Et af Jos Hansens utallige og inspirerende rejseforedrag.

hold nr. 6904. Dato 28.10.1996 kl. 15.00

Bryggeren og øllet

Maria Sjøquist byder på en fornøjelig eftermiddag.

Hold nr. 6901. Dato 4.11.1996 kl. 15.00

Fra hakkebrædt til koncertflygel

Lars Boye Jensen, århusiansk pianist, tegner et portræt af det måske vigtigste instrument overhovedet: klaveret.

Hold nr. 6902. Dato 11.11.1996 kl. 15.00

Populære sange og viser

Dorte Johansen synger og spiller på medbragte instrumenter, et stort og underholdende repertoire fra 20'erne til nu.

Hold nr. 6903. Dato 18.11.1996 kl. 15.00

Paris - byernes by

Gerda Larsens utroligt spændende lysbilledforedrag.

Hold nr. 6905. Dato 25.11.1996 kl. 15.00

Alle foredragene foregår i "Grundtvigsalen" Guldsmedgade 25 og koster 15 kr. incl. kaffe og brød

SE FLERE FOREDRAG I NÆSTE NR. AF NICOLAI, DER UDKOMMER MIDT I NOVEMBER - DU KAN OGSÅ REKVIRERE VORT PROGRAM OVER "FOREDRAG FOR ÆLDRE", DER LØBER HELT FREM TIL JUNI 1997.

ØVRIGE TILBUD

Introduktion til maleri

Her arbejdes udelukkende med akryl og gonache på papir.

Hold nr. 4450. Sted: Sct. Annagades sk.

Lø/sø 12. og 13. oktober kl. 9.00-16.20.

Pris 330/260 kr.

Voksenpædagogisk grundkursus

- henvender sig til alle der underviser eller står for at skulle undervise voksne.

Hold nr. 4580. Sted: Skolebakken 11.

Frl/lø/sø 15.-17.nov. samt 22.-24.nov. kl.

fr:18.00-21.40, lø/sø:9.00-16.20

Pris 585 kr.

Lækkert undertøj - sy det selv

Sy chemisesæt i fint stof, toppe, trusser, bh og bodystocks i elastiske blonder.

Hold nr. 4401. Sted: Brobjergskolen.

Lø/sø 16+17.november samt 30.11+1/12, kl. 10.00-15.30. Pris kr. 415/310

Computer i foreningsarbejde

WP 5.1 og 6.1 samt Ami Pro 3.0

Er du kasserer i en forening skal du vælge

Hold nr. 1578. Sted: Havnegade 6. Tirsdagene 22/10+29/10 kl. 19.00-21.45. Pris 150 kr.

Er du den i foreningen, der laver foreningsbladet, indscanner billeder og tegninger o.l. skal du vælge hold nr. 1579. Sted: Havnegade 6. Tirsdagene 5/11+12/11 kl. 19.00-21.45. Pris 150 kr.

Om at købe og sælge bolig

Køb eller salg af bolig er en stor og ofte svær beslutning. Finansiering? Overskud?

Hold nr. 1534. Sted: Læssøsgades sk.

Tirsdag 29/10 kl. 19.00. Pris 95 kr.

GRØNNE FOREDRAG

Tirsdag d. 22. oktober

Økologisk have i praksis

v/ Susanne Mørk-Jensen

Tirsdag d. 12. november

Hvad skal der ske

i det 21. århundrede?

v/ Lars Bo Jensen

Tirsdag d. 3. december

Økologi: Mulighed eller utopi!?

v/ Hanne Olsen

Tirsdag d. 28. januar

Den politiske forbruger

v/ Paul Holmbeck

Tirsdag d. 25. februar

Århus Kommunes

affalds- og genbrugspolitik

v/ Rådmand Hans Schøtt

Alle ovennævnte foredrag begynder kl. 19.30 og afholdes i Badstuegade 9, 1., Århus C

Tirsdag d. 15. april kl. 18.30 i Odder

Forår i den økologiske have

v/ Susanne Mørk-Jensen

Dette foredrag afholdes i Den økologiske have i Odder og begynder kl. 18.30

Foredragene koster 35 kr. hver. Der kan købes klippkort til 3 foredrag for 90 kr.

Foredragsrækken er arrangeret i samarbejde med Grønne Familier i Århus Amt og gennemføres i henhold til folkeoplysningsloven, og man kan kun melde sig til gennem Frit Oplysningsforbunds kursusbutik.

Information og tilmelding

FRIT OPLYSNINGSFORBUND

GULDSMEDGADE 25, 8100 ÅRHUS C · TELEFON 86 12 60 00